

ANNALES
UNIVERSITATIS
MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

Sectio I

Philosophia-Sociologia

Vol. VIII

1983

LUBLIN

NAKŁADEM UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

1. Z. J. Czarnecki: The Birth of the Idea of Historical Subject.
Narodziny idei podmiotu historycznego.
  2. G. Mitrowski: What is Cartesian *cogito*?
Czym jest *cogito* Kartezjański?
  3. I. Adamczykowa: The Role of the Subject in the Cognitive Process after
• George Berkeley. Passive or Active Subject?
Rola podmiotu w procesie poznania według George'a Berkeley'a.
  4. M. Pielak: The Role of the Problems of the Subject in the Development
of Hume's Philosophical Standpoint.
Rola problematyki podmiotu w kształtowaniu się stanowiska filozoficznego Hume'a.
  5. A. L. Zachariasz: Leon Petrażycki's Criticism of Kant's Transcendental Philosophy.
Leona Petrażyckiego krytyka filozofii transcendentalnej Kanta.
  6. H. Jakuszko: A. Cieszkowski's *Prolegomena* as an Attempt to Overcome Hegel's Philosophy of History.
Prolegomena A. Cieszkowskiego jako próba przezwyciężenia historiozofii Hegla.
  7. P. Zdanowicz: Between Criticism and Revolution Philosophy of History in Marx's Early Views.
Między krytyką a rewolucją.
  8. W. Grądkowski: The Category of Historical Background as a Component in Ludwik Krzywicki's Models of Historical Process.
Kategoria historycznego podłożu jako składowa modelu procesu dziejowego w refleksji historiozoficznej Ludwika F. Krzywickiego.
  9. K. Brozi: Bronisław Malinowski's Functional Anthropology and the Marxist Category of Practice.
Antropologia funkcjonalna Bronisława Malinowskiego a marksistowska kategoria praktyki.
  10. A. Nowicki: The Polycentric Structure of the Subject of Culture.
Policentryczna struktura podmiotu kultury.

Reviews.

ANNALES
UNIVERSITATIS
MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

Sectio I

Philosophia-Sociologia

Vol. VIII

1983

LUBLIN

NAKŁADEM UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

c205.1608178

KOMITET REDAKCYJNY

REDAKTOR NACZELNY

Dr Grzegorz Leopold Seidler, Prof. UMCS

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Dr Wiesław Skrzypiół, Prof. UMCS, Dr Wiesław Śladkowski, Prof. UMCS

REDAKTORZY SEKCJI

- A (Mathematica) — Dr Adam Bielecki, Prof. UMCS, Dr Jan Krzyż, Prof. UMCS
AA (Chemia) — Dr Kazimierz Sykut, Prof. UMCS
AAA (Physica) — Dr Mieczysław Subotowicz, Prof. UMCS
B (Geografia,
Geologia etc.) — Dr Edward Michna, Prof. UMCS,
Dr Józef Wojtanowicz, Doc. UMCS — zastępca redaktora
C (Biologia) — Dr Zbigniew Lorkiewicz, Prof. UMCS
D (Medicina) — Dr Stanisław Bryc, Prof. Akad. Med. w Lublinie
DD (Medicina
Veterinaria) — Dr Grzegorz Staśkiewicz, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
E (Agricultura) — Dr Adam Szember, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
EE (Zootechnica) — Dr Ewald Sasimowski, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
F (Historia) — Dr Wiesław Śladkowski, Prof. UMCS
FF (Philologiae) — Dr Alina Aleksandrowicz, Prof. UMCS
G (Ius) — Dr Wiesław Skrzypiół, Prof. UMCS
H (Oeconomia) — Dr Ryszard Orłowski, Prof. UMCS
I (Philosophia
— Sociologia) — Dr Zdzisław Cackowski, Prof. UMCS

RECENZENCI

Michał Hempoliński, Jerzy Kmita, Władysław Krajewski, Sław Krzemień-Ojak,
Witold Marciszewski, Edmund Mokrzycki, Zdzisława Piątek, Marian Przełęcki,
Stefan Sarnowski, Tadeusz Zgólico

Opracowanie redakcyjne: Małgorzata Bielecka Hołda

Tłumaczenie na język rosyjski: Irena Stypuła

Tłumaczenie na język angielski: Wojciech Chojna

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS

1. Zdzisław KOWALSKI	
Potwierdzanie zdań przeczących, zasady rachunku zdań a organizacja doświadczenia	1
Подтверждение отрицательных предложений, принцип логики и организация опыта	12
Verification of Negative Sentences, Principles of Logic and the Organization of Experience	13
2. Zdzisław KOWALSKI	
Niesemantyczne odpowiedniki antynomii kłamcy	15
Несемантические эквиваленты антиномии лжеца	21
Non-semantic Counterparts of the Liar Paradox	22
3. Zbysław MUSZYŃSKI	
Podmiotowy aspekt znaczenia	23
Субъектный аспект значения	38
Subjective Aspect of Meaning	39
4. Kazimierz JODKOWSKI	
Pojęcie paradymatu a wspólnotowy charakter nauki w ujęciu Thomasa S. Kuhna	41
Парадигма и общинный характер науки в трактовке Томаса С. Куна	56
Paradigm and Community Structure in Kuhn's Theory of Science	56
5. Jadwiga MIZIŃSKA	
Próba klasyfikacji koncepcji teoriopoznawczych w oparciu o kryterium kontekstowości	57
Попытка классификации гносеологических концепций на базе критерия контекстности	72
On Classifying Epistemology Conceptions on the Basis of the Criterion of Contextuality	72

3. Józef DĘBOWSKI

Fenomenologiczny projekt bezzałożeniowej teorii poznania	75
Феноменологический проект беспредпосыпочнои теории познания	93
Phenomenological Model of the „Theory of Knowledge without the Assumptions”	93

7. Maciej T. KOCIUBA

Od teorii ewolucji do teorii poznania	95
От теории эволюции до теории познания	109
From Theory of Evolution to Theory of Knowledge	110

8. Maciej T. KOCIUBA

Tendencje rozwojowe współczesnej metodologii w świetle tradycyjnych kategorii epistemologicznych	111
Тенденция развития современной методологии в свете традиционных гносеологических категорий	124
Contemporary Methodology in Terms of Classic Epistemology	124

9. Witold MARTYNA

Filozoficzne aspekty problemu struktury psychiki	125
Философские аспекты вопроса структуры психики	137
Philosophical Aspects of the Structure of the Psyche	137

10. Tadeusz SZKOŁUT

A. Woronski i początki marksistowskiej estetyki gnoseologicznej	139
А. Воронский и начало марксистской гносеологической эстетики	157
A. Woronski and the Beginnings of Marxist Gnosiological Aesthetics	157

11. Henryk OGRYZKO-WIEWIÓROWSKI

Podstawowe założenia epistemologiczne Alfreda Schutza socjologii fenomenologicznej	159
Основные гносеологические положения феноменологической социологии Альфреда Шутца	166
Basic Epistemological Assumptions of Alfred Schutz' Phenomenological Sociology	166

12. Wiktor S. TIUCHTIN

Metoda a metodologia naukowa	167
Метод и научная методология	179
A Method and Scientific Methodology	180

13. Janusz JUSIAK

Filozofia nauki Alfreda North Whiteheada	181
Философия науки Альфреда Норда Уайтхеда	193
Philosophy of Science of Alfred North Whitehead	193